

[Hartel.]

Storkøbenhavn, hvilket, saa vidt jeg kan skønne, ikke er mere end ca. 25 pCt. af samtlige Boliger. Jeg har tidligere henstillet, og jeg kommer ogsaa tilbage til det her i Dag, bl. a. foranlediget ved Udtalelser af det ærede Medlem Hr. Valdemar Sørensen, at jeg gerne saa, at der fra Lovgivningsmagten paa visse Omraader vistes Hensyn over for Grundejerne, og jeg fremførte, da vi sidst behandlede disse Spørgsmaal, Reglerne for skattefri Afskrivning paa Bygninger. Jeg kunde ogsaa ønske, at den Maade, hvorpaa Sundhedsvedtægt og Byggelovsbestemmelser administreres over for Grundejerne, var mere hensynsfuld, end det forekommer mig, at den i mange Henseender har været. Disse sidste Bestemmelser kan, saa vidt jeg forstaa, benyttes til at fremtvinge Nedrivning og Bortsalg af Ejendomme, og hvis dette medfører, at Priserne sænkes, saaledes at et rimeligt Hensyn til Grundejernens Ejendomsret og til den fulde Erstatning dermed krænes, hvad jeg synes der er visse Tegn, der tyder paa, saa finder jeg, at man er gaaet for vidt i saa Henseende, og jeg henstiller til rette vedkommende, at dette tages op til Overvejelse. En skattefri Afskrivning vil jo ogsaa kunne have den Betydning for hele Boligspørgsmaalet, at hvis den sættes i et bestemt Forhold til Ejendommenes Alder, kunde der ad den Vej opspares passende Reserver til paa givet Tidspunkt, det rigtige Tidspunkt, at nedrive Husene og opføre nye Bygninger med nye Lejligheder i Stedet for. Derfor mener jeg ikke, man kan se bort fra dette Afskrivningsspørgsmaals Betydning i Forbindelse med Boliglovgivningen.

For øvrigt mener jeg, at Københavns kommunale Boligbyggeri og det Boligbyggeri, som f. Eks. Arbejdernes Boligselskaber udfolder, altid vil være en vis Regulator mod Misbrug paa det Omraade, som denne Lovgivning tager Sigte paa, men saa længe Vandringer foregaar fra Land til By, mener jeg ikke, at Byerne kan staa uden en Boliglovgivning. Vi kan ikke forsvare at hjemsoge Følgerne af den efter min Opfattelse forføjede Erhvervs politik, som Regeringen har ført i disse Aar, paa de Tusinder, der som Følge af denne Erhvervs politik søger bort fra Landet og ind til Byerne og der er ude af Stand til at skaffe sig egnede Boliger. Det vilde være en Uret over for de paagældende. Ansvaret er her Regeringens, og vi kan ikke være med til at sige, at disse Tusinder skal undgælde for denne forføjede Erhvervs politik. For øvrigt tror jeg heller ikke, at Regeringen

i den kommende Tid vil have saa store Valutabeholdninger til Raadighed, at man kan vente sig Valuta i tilstrækkeligt Omfang stillet til Raadighed for Boligbyggeriet. Og saa dette medfører Nødvendigheden af en Boliglovgivning, idet det da kunde tænkes, at der til givne Tidspunkter ikke var Boliger nok inden for de Omraader, som den Lovgivning, vi i Dag behandler, navnlig henvender sig til. Jeg erkender — og der er jeg enig med det ærede Medlem Hr. Elgaard —, at der ikke i Provinsbyerne er Brug for Boliglovgivning nær i det Omfang som i Storkøbenhavn, men en distriktsvis Lovgivning mener jeg ikke at kunne tilraade, og Forholdene kan jo ogsaa forandre sig, saaledes at de kommer til at ligge modsat af, hvad de gør i Dag. Men principielt er vi altsaa enige i, at der maa være et saadant Værn, som denne Boliglovgivning repræsenterer, for den svagere Part i Kontraktforholdet mellem Ejer og Lejer.

Der er maaske dem, der kunde synes, at hele dette Spørgsmaal i nogen Grad ligger uden for den Vælgergruppes Interesser, som vi er valgt af, men jeg vil sige, at det er i god Overensstemmelse med danske Bønders Tankegang, at den Retfærdighed og det Hensyn, som man kræver for sig og sine paa en Række Omraader, f. Eks. i Spørgsmaalet om Hjemmenes Fredning, er man ogsaa rede til at vise andre Grupper af Befolkningen.

Hans Hansen (Rørby): De foreliggende Lovforslag om Leje og om Beskyttelse af Erhvervsvirksomheder i lejet Ejendom er jo Gengangere, idet de har været behandlet her i Tinget adskillige Gange. Med Hensyn til Indholdet af Lovforslagene saa er det jo saadan, at det for en stor Del drejer sig om det rent kontraktmæssige Forhold, Retsforholdet mellem Ejer og Lejer, med Hensyn til hvilket man jo kan sige, at der herigennem skabes Ensartethed, men uden denne Lov vilde saadanne Regler ganske vist blive opstillet i enhver Kontrakt. Dermed skal ikke være sagt, at jeg mener, at man ikke skal have en saadan Lov om Retsforholdet mellem Ejer og Lejer.

Med Hensyn til den saakaldte Beskyttelse af Lejerne synes det jo, som om der paa dette Omraade, angaaende dette store sociale Spørgsmaal, hersker — og det gælder i høj Grad de foregaaende Talere, det ærede Medlem Hr. Einer-Jensen og Hr. Valdemar Sørensen — en Tro paa, at man kan beskytte Lejerne, samtidig med at man ganske oplagt fordyrer ethvert Vilkaar for Boligbyggeriet her i Landet. Det